

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ТУРИЗМУ

КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
університету

(протокол №__ від _____ 2019 р.)

Голова Науково-методичної ради
університету

_____ М. В. Дутчак

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

спеціалізація/освітньо-професійна програма: Фізична терапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК1

мова навчання: українська

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

«This project has been funded with support from the European Commission. This syllabi reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein»

Київ – 2019

Розробники:

Лазарєва Олена Борисівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії, helenkal972@gmail.com

Ковельська Антоніна Василівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, kovelskaya@ukr.net

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фізичної терапії та ерготерапії
(протокол №__ засідання кафедри_____2019 р.)

Завідувач кафедри _____ професор О. Б. Лазєрева

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу
_____ С. О. Герасименко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти
_____ доцент О. І. Рудешко

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема, здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок для розв'язання комплексних проблем під час наукового дослідження, що буде спрямовано на оцінку функціонального стану та клінічного статусу пацієнтів/клієнтів, а також на досягнення передбачених результатів навчання. Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС. Основні теми: основні положення наукового знання: наука та наукове дослідження; етапи проведення наукового дослідження; основи доказової медицини; планування клінічного дослідження. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Abstract of the discipline.

The discipline is aimed at forming of general and professional competencies determined by the educational and professional program, in particular the receiving of a theoretical knowledge, abilities, skills for solving complex problems during scientific research, which will be aimed at assessing the functional state and the clinical status of patients/clients, and also at achieving the intended results of studying. The volume of discipline is 4 ECTS credits. The main topics: main provisions of scientific knowledge: science and scientific research; stages of scientific research; basis of evidence-based medicine; clinical research planning. The final assessment is based on the results of the current control and examination.

Мета навчальної дисципліни – Здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для розв'язання комплексних проблем під час наукового дослідження, що буде спрямовано на оцінку функціонального стану та клінічного статусу пацієнтів/клієнтів.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗКЗ	Здатність оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності.
ЗК4	Здатність проводити наукові дослідження відповідного рівня, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях.
ЗК5	Здатність генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проектах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань.
ЗК6	Здатність працювати автономно, проявляти наполегливість

	та відповідальність щодо поставлених завдань і обов'язків.
ЗК7	Здатність ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди.
ЗК8	Здатність до ефективного письмового та усного професійного міжособистісного спілкування з клієнтами, членами мультидисциплінарної команди, фахівцями охорони здоров'я, соціальної та освітньої галузей.
ЗК10	Здатність обирати методи діяльності з позиції їх релевантності, валідності, надійності та планувати технології їх реалізації.
ЗК12	Здатність діяти відповідно до українського/міжнародного коду професійної етики та цінувати індивідуальні та культурні відмінності між пацієнтами/клієнтами, членами мультидисциплінарної команди.
ЗК13	Здатність здійснювати освітню діяльність.
Фахові компетентності спеціальності Фізичний терапевт	
ФК2	Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.
ФК4	Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.
ФК7	Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.
ФК10	Здатність до ведення фахової документації.
ФК11	Здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність.
Фахові компетентності спеціальності Ерготерапія	
ФК1	Здатність розуміти, описувати, аналізувати, пояснювати та застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу стосовно взаємозв'язку між пацієнтом/клієнтом в цілому, його заняттєвою активністю, середовищем життєдіяльності та їх впливу на здоров'я і добробут людини.
ФК2	Здатність застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу щодо заняттєвої активності та заняттєвої участі пацієнта/клієнта, охоплюючи розуміння змісту і мети заняттєвої активності, вміння оцінювати, аналізувати, адаптувати заняттєву активність та застосовувати її у терапевтичний спосіб.
ФК7	Здатність на основі даних обстеження та у співпраці з пацієнтом/клієнтом формулювати та документувати цілі програми ерготерапії або складових індивідуальної програми реабілітації, пояснювати методи ерготерапевтичних втручань.

ФК8	Здатність застосовувати знання з медико-біологічних та психолого-педагогічних наук з метою розвитку та/або відновлення функцій організму, які впливають на здоров'я та обмеження заняттєвої участі.
ФК9	Здатність застосовувати знання з медико-біологічних, психолого-педагогічних та соціальних наук з метою збільшення заняттєвої участі пацієнта/клієнта шляхом адаптації заняттєвої активності.
ФК10	Здатність аналізувати результати ерготерапевтичного втручання, корегувати програму та надавати рекомендації стосовно продовження реабілітації.
ФК15	Здатність вчасно, професійно і конфіденційно заповнювати необхідну документацію стосовно скерування, обстеження, планування та оцінки результатів ерготерапевтичного втручання відповідно до вимог професійного середовища.
ФК16	Здатність демонструвати знання сфер діяльності та меж професійних компетенцій ерготерапевта, за потребою скеровувати пацієнта/клієнта до фахівців інших спеціальностей.
ФК19	Здатність обґрунтовувати та пояснювати мету, теорії та методи ерготерапії, організовувати міждисциплінарне обговорення комплексних потреб пацієнта/клієнта.
ФК24	Здатність критично оцінювати нові теорії ерготерапії, демонструвати інноваційне та критичне мислення для розробки нових методів ерготерапії на основі даних сучасних клінічних досліджень.
ФК25	Здатність представляти ерготерапію у широкому академічному та науковому міждисциплінарному дискурсі, здійснювати особистий внесок у становлення і розвиток професії ерготерапевта в Україні.

Обсяг навчальної дисципліни – 4 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	14	0	26	0	80	120
Заочна						

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Нормальна анатомія людини», «Біологічна хімія нормальна та рухової активності», «Біологія спорту», «Загальна фізіологія людини та патологічна фізіологія», «Фізіологія рухової активності», «Спортивна фізіологія», «Спортивна медицина», «Інструментальні методи функціональної діагностики, лабораторні дослідження», «Методи дослідження в фізичній терапії та ерготерапії», «Медичне право, професійна етика та деонтологія», «Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики»,

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Інформаційні технології у науковій діяльності з фізичної терапії та ерготерапії», «Методи обстеження у фізичній терапії».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього			
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Основні положення наукового знання: наука та наукове дослідження.	28	2	6	20				
Тема 2. Етапи проведення наукового дослідження.	53	6	12	35				
Тема 3. Основи доказової медицини.	25	4	4	17				
Тема 4. Планування клінічного дослідження.	14	2	4	8				
Всього годин:	120	14	26	80				

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Основні положення наукового знання: наука та наукове дослідження. Предметі сутність науки як сфери людської діяльності. Сучасні критерії науковості. Класифікація наук. Наукове дослідження: його сутність та особливості. Фундаментальні та прикладні дослідження. Рівні наукового пізнання: емпіричний і теоретичний. Основні методи емпіричного рівня пізнання: спостереження, експеримент, вимірювання, порівняння, опис,

узагальнення. Основні методи теоретичного рівня. Науковий факт і його інтерпретація. Гіпотеза, закон і наукова теорія як форма наукового знання.

Тема 2. Етапи проведення наукового дослідження. Підготовчий етап: напрям дослідження, стан питання, суперечності, проблема наукового дослідження. Актуальність та тема наукового дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Мета та формулювання гіпотези дослідження. Постановка завдань дослідження. Експериментальний етап: Поняття про наукову інформацію та її роль у про веденні наукових досліджень. Основні джерела наукової інформації. Вибір методів та розробка програми дослідження. Проведення експерименту, накопичення даних. Аналіз та узагальнення результатів експерименту. Оцінювання ефективності дослідження - наукова новизна та практичне значення дослідження. Рекомендацій, інструкцій щодо використання результатів дослідження. Формулювання загальних висновків. Порядок оформлення науково-дослідницької роботи: оформлення титульної сторінки, тез, змісту, переліку умовних позначень, символів, скорочень і термінів (за необхідності), вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків (за необхідності). Захист результатів наукового дослідження: планування стратегії захисту роботи, підготовка тексту виступу та презентації, репетиція виступу та публічний захист науково-дослідницької роботи. Специфіка викладу наукового тексту в формі тез та статей. Виступ на науково-практичних конференціях і семінарах. Види доповідей (пленарна, секційна, стендова).

Тема 3. Основи доказової медицини.

Історія розвитку та формування клінічного мислення у медицині. Предмет і мета доказової медицини. Основні причини появи доказової медицини. Значення доказової медицини для клінічної практики. Принципи доказової медицини. Рейтингова система оцінки та рівні доказовості клінічних досліджень. Застосування скринінгу та діагностичних тестів.

Тема 4. Планування клінічного дослідження.

Основні стандарти клінічних досліджень. Планування клінічного дослідження. Рандомізація. Основи проведення засліпленого експерименту. Оцінка результатів дослідження, їх інтерпретація та практичне застосування.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Основні положення наукового	1. Визначення поняття: «Наука», її мети та завдань. Ознайомлення з сучасними критеріями науковості. Класифікація наук. Визначення поняття: «Наукове	2	

знання: наука та наукове дослідження.	дослідження», його сутності. Особливості фундаментальних та прикладних дослідження.		
	2. Визначення поняття: «Емпіричний і теоретичний рівні наукового пізнання». Основні методи емпіричного рівня пізнання: спостереження, експеримент, вимірювання, порівняння, опис, узагальнення. Сутність основних методів теоретичного рівня пізнання. Науковий факт і його інтерпретація. Гіпотеза, закон і наукова теорія як форма наукового знання.	2	
	3. Обговорювання рефератів та презентацій з самостійно визначеного питання теми.	2	
Тема 2. Етапи проведення наукового дослідження.	4. Підготовчий етап: напрям дослідження, стан питання, суперечності, проблема наукового дослідження. Актуальність та тема наукового дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Мета та формулювання гіпотези дослідження. Постановка завдань дослідження. Вибір і обґрунтування теми випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра).	2	
	5. Експериментальний етап: поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Основні джерела наукової інформації. Вибір методів та розробка програми дослідження. Проведення експерименту, накопичення даних. Аналіз та узагальнення результатів експерименту. Оцінювання ефективності дослідження - наукова новизна та практичне значення дослідження. Рекомендацій, інструкцій щодо використання результатів дослідження. Формулювання загальних висновків. Розробка плану дослідження (на довільну тему з фізичної терапії та ерготерапії або на тему випускної	2	

	кваліфікаційної роботи фахівця (магістра)). Розробка програм дослідження (анкети, бесіди, ігри та ін.)		
	6. Порядок оформлення науково-дослідницької роботи: оформлення титульної сторінки, змісту, переліку умовних позначень, символів, скорочень і термінів (за необхідності), вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків (за необхідності). Приклад оформлення та написання фрагмента випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра).	2	
	7. Захист результатів наукового дослідження: планування стратегії захисту роботи, підготовка тексту виступу та презентації, репетиція виступу та публічний захист науково-дослідницької роботи. Відпрацювання навичок усної наукової доповіді.	2	
	8. Специфіка викладу наукового тексту в формі тез та статей. Виступ на науково-практичних конференціях і семінарах. Види доповідей (пленарна, секційна, стендова). Розробка анотації на статтю з фахового журналу (на вибір студента). Відпрацювання навичок усної наукової доповіді.	2	
	9. Обговорювання рефератів та презентацій з самостійно визначеного питання теми.	2	
Тема 3. Основи доказової медицини.	10. Історія розвитку та формування клінічного мислення у медицині. Предмет і мета доказової медицини. Основні причини появи доказової медицини. Значення доказової медицини для клінічної практики. Принципи доказової медицини.	2	
	11. Рейтингова система оцінки та рівні доказовості клінічних досліджень.	2	
Тема 4. Планування клінічного	12. Основні стандарти клінічних досліджень. Рандомізація. Основи проведення засліпленого експерименту.	2	

дослідження.	13. Оцінка результатів дослідження, їх інтерпретація та практичне застосування. Обговорювання прикладів планування клінічних досліджень.	2	
Всього годин:		26	

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Основні положення наукового знання: наука та наукове дослідження.	1. Сучасне трактування методології наукового дослідження. Поняття про методологію як про систему принципів та способів організації, побудови теоретичної і практичної діяльності. Характеристика методологічних принципів наукового дослідження: об'єктивність, сутнісний аналіз, єдність логічної та історичної підстав. Логіка і тенденції розвитку науки. Дослідження як форма розвитку наукового знання. Умови ефективності наукових досліджень. Місце і роль методології в системі наукового пізнання.	8	
	2. Наукова діяльність та її типи. Колективна та індивідуальна наукова діяльність, їх особливості. Організація наукової діяльності в Україні та за кордоном. Управління в сфері науки. Класифікація наукових організацій. Організація наукових досліджень в вузах та наукових організаціях. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів.	4	
	3. Написання рефератів або підготовка презентацій з самостійно визначеного питання теми.	6	
	4. Підготовка до практичних занять з теми 1.	2	

Тема 2. Етапи проведення наукового дослідження.	5. Визначення наукової етики. Норми і моральні принципи наукової етики. Наукова сумлінність дослідника і проблема плагіату. Авторське право. Порухення наукової етики. Медична етика як розділ прикладної етики. Роль етичних комітетів в громадському контролі за дотриманням етичних норм, гарантій благополуччя, захисту прав, здоров'я учасників наукових досліджень. Порядок етичної експертизи біомедичних досліджень. Етика лікарської діяльності.	4	
	6. Основні принципи роботи з науковою літературою. Відповідність використаної літератури обраному напрямку роботи. Навички і прийоми реферування наукової літератури. Відмінність авторської позиції від реферативного викладу. Принципи наукового цитування. Культура цитування. Формування навичок письмової наукової мови. Індеси наукового цитування. Робота над бібліографічним описом використаних джерел. Міжнародні правила цитування та посилення в наукових роботах. Особливості оформлення списку наукових публікацій стилем Ванкувер.	6	
	7. Методи статистичної обробки експериментальних даних. Загальні поняття математичної статистики. Характеристики та опис вибірки. Представлення результатів експерименту. Статистична значимість залежностей. Статистичні критерії. Основи кореляційного аналізу.	6	
	8. Подання табличного матеріалу. Оформлення графіків, формул, написання символів. Побудова гістограм та діаграм. Використання схем. Підбір фотографій. Складання додатків.	4	

	9. Апробація наукової роботи і публікація основних результатів дослідження. Необхідність апробації основних результатів наукового дослідження. Обговорення наукової проблеми з фахівцями. Роль наукового керівника і викладачів кафедри в інтенсифікації наукової діяльності. Сучасні можливості для публікації наукових робіт.	2	
	10. Специфіка підготовки наукових статей. Перелік рецензованих журналів. Принципи підготовки статті у рецензуючи журнали і основні вимоги до публікації. Відповідність змісту статті назві. Правильність формулювання анотації та ключових слів. Обґрунтованість вибору проблеми дослідження. Апеляція до новітніх досліджень за обраною темою. Наявність наукової новизни. Коректність формулювання висновків. Відповідність статті стандартам грамотності та наукового стилю. Коректність і обсяг анотації англійською мовою. Принцип незалежного рецензування і терміни публікації.	2	
	11. Написання рефератів або підготовка презентацій з самостійно визначеного питання теми. Вибір і обґрунтування теми випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра). Розробка плану дослідження (на довільну тему з фізичної терапії та ерготерапії або на тему випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра)). Розробка програм дослідження (анкети, бесіди, ігри та ін.). Написання фрагменту (оформлення) випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра). Підготовка усної наукової доповіді. Розробка анотації на статтю з фахового журналу (на вибір студента).	11	

Тема 3. Основи доказової медицини.	12. Стадії пошуку відповіді: медичні електронні бази.	6	
	13. Клінічні рекомендації, їх цілі та можливості, класи.	4	
	14. Написання реферату або підготовка презентації з самостійно визначеного питання теми.	5	
	15. Підготовка до практичних занять з теми 3.	2	
Тема 4. Планування клінічного дослідження. Основні стандарти клінічних досліджень.	16. Методи статистичний аналізу результатів дослідження з використанням відповідних статистичних критеріїв.	6	
	17. Підготовка до практичних занять з теми 4.	2	
Всього годин:		80	

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для розв'язання комплексних проблем під час наукового дослідження, що буде спрямовано на оцінку функціонального стану, клінічного статусу пацієнтів/клієнтів, організації у відповідній сфері проектів інноваційного характеру та їх реалізації завдяки:

знанням: основ теоретико-методологічних, методичних та організаційних аспектів здійснення науково-дослідницької діяльності; загальних понять та засад наукового дослідження, особливостей його проведення; основ планування та управління клінічними тестами та експериментами; основних принципів аналізу та узагальнення результатів дослідження, правил оформлення результатів науково-дослідницької роботи; основ системного аналізу, структури системи фізичної терапії; особливостей досліджень конкретних функцій людини; основних наукових шкіл, передових практичних та наукових підходів при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях.

умінням: аналізувати тенденції сучасної науки, визначати перспективні напрямки наукових досліджень в предметній сфері професійної діяльності, використовувати традиційні та новітні інформаційно-комунікаційні технології; відокремлювати первинні та вторинні джерела; виявляти та аналізувати системні зв'язки, протиріччя і проблеми, незалежно мислити; працювати з науковою та методичною інформацією; аналізувати наукову інформацію; переносити, адаптувати сучасні досягнення науки і наукових технологій та застосовувати знання і уміння у нових ситуаціях; використовувати наукові методи дослідження у професійній галузі, що

потребує оновлення та інтеграції знань; працювати у науковій групі; аналізувати отримані результати наукових досліджень, формулювати наукові висновки, формулювати наукові положення та передбачати наслідки їх впровадження; викладати отримані дані в друкованих наукових виданнях, в усних доповідях та мультимедійних презентаціях; змінювати технології практичної діяльності згідно нових наукових досліджень.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми до освітньо-професійної програми «Фізична терапія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН2	Демонструвати вміння аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію, зокрема, вміти аналізувати інформацію від лікаря та з історії хвороби; вміти аналізувати інформацію від інших фізичних терапевтів та фахівців, залучених до реабілітації.
ПРН4	Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності, зокрема, формулювати пошуковий запит, працювати з первинними та вторинними базами даних; коректувати свою практичну діяльність залежно від нової науково-доказової інформації; порівнювати нові данні із загальноприйнятими підходами до терапії; застосовувати нові науково-доказові дані, діючи у межах клінічного протоколу; формувати зміст освітнього процесу в залежності від нових науково-доказових даних.
ПРН5	Демонструвати уміння визначати функціональний стан осіб різного віку, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією.
ПРН8	Демонструвати уміння виконувати обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій, зокрема, враховувати лікарські протипоказання та застереження до проведення обстеження залежно від стану пацієнта та характеру проведеного лікування; безпечно та ефективно використовувати методи, обладнання й інструменти для визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі; пояснювати пацієнту/клієнту суть обстеження та попереджати про можливі реакції; проводити аналіз нормальної та патологічної ходи (фази ходи),

	застосовувати тести та модифіковані шкали для оцінки спастичності, когнітивних функцій, моторної функції, рухової активності, побутових можливостей та функціональної незалежності; проводити аналіз результатів (норма/патологія); з патологією внутрішніх органів за допомогою розпитування, фізичних, лабораторних та інструментальних методів та тлумачити одержані результати.
ПРН10	Демонструвати уміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології, зокрема, вміти визначати цільовий (бажаний) рівень результатів втручання таких як відновлення, підтримка, формування компенсацій, сповільнення втрати, профілактика вторинних ускладнень.
ПРН12	Демонструвати уміння розробляти технологію втручання, зокрема, обирати та узгоджувати відповідні методи, засоби та форми фізичної терапії для досягнення встановлених цілей; обирати методи, засоби та форми фізичної терапії, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
ПРН14	Демонструвати уміння здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програм фізичної терапії, зокрема, виявляти, підбирати, безпечно та ефективно використовувати обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта, методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму; дотримуватися стандартизованих протоколів під час вимірювання результатів; визначати терапевтичний вплив реабілітаційних заходів; визначати оптимальний рівень терапевтичного навантаження.
ПРН15	Демонструвати уміння коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів, зокрема, регулювати частоту занять, тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів; змінювати за потреби засоби, методи та форми фізичної терапії; спільно з пацієнтом/клієнтом координувати реалізацію реабілітаційного плану; виконати оцінювання ефективності самостійної діяльності пацієнтів/клієнтів.
ПРН16	Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта, зокрема, виявляти фактичний і потенційний ризик, небезпеку та відповідним чином реагувати на неї; узагальнювати усі результати обстеження і

	складати відповідний план професійних дій, враховуючи усі заходи безпеки та протипокази щодо кожної дії.
ПРН17	Демонструвати уміння проводити самостійну практичну діяльність, зокрема, демонструвати відповідальність за власні професійні рішення та дії; приймати найкращі можливі рішення, виходячи з принципу науково доказової діяльності.
ПРН18	Демонструвати уміння вербального і невербального спілкування з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді, зокрема, дотримуватися етики ділового спілкування; складати різні види документів, у тому числі іноземною мовою (мовами); опрацьовувати і записувати отриману інформацію належним чином.
ПРН22	Демонструвати професійний розвиток та планувати його, зокрема, демонструвати вміння представити і оцінити власний досвід; демонструвати поглиблення базових знань з допомогою самоосвіти; розробляти та удосконалювати план безперервного професійного розвитку; вдосконалювати знання і досвід в процесі вивчення досвіду колег та свого власного, брати участь у вивченні досвіду колег; вносити необхідні зміни в свою діяльність відповідно до результатів оцінювання.
ПРН23	Демонструвати уміння здійснювати науково дослідну діяльність.
ПРН24	Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Робочою програмою навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Визначення поняття: «Наука», її мети та завдань. Ознайомлення з сучасними критеріями науковості. Класифікація наук. Визначення поняття: «Наукове дослідження», його сутності. Особливості фундаментальних та прикладних дослідження.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	6
2. Визначення поняття: «Емпіричний і теоретичний рівні наукового пізнання». Основні методи емпіричного рівня пізнання: спостереження, експеримент, вимірювання, порівняння, опис, узагальнення. Сутність основних методів теоретичного рівня пізнання. Науковий факт і його інтерпретація. Гіпотеза, закон і наукова теорія як форма наукового знання.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	6
3. Обговорювання рефератів та презентацій з самостійно визначеного питання теми.	Реферат, доповідь та презентації на задану тему та їх обговорення.	10
4. Підготовчий етап: напрям дослідження, стан питання, суперечності, проблема наукового дослідження. Актуальність та тема наукового дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Мета та формулювання гіпотези дослідження. Постановка завдань дослідження. Вибір і обґрунтування теми випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра).	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	8
5. Експериментальний етап: поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Основні джерела наукової інформації. Вибір методів та розробка програми дослідження. Проведення експерименту, накопичення даних.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	8

Аналіз та узагальнення результатів експерименту. Оцінювання ефективності дослідження - наукова новизна та практичне значення дослідження. Рекомендацій, інструкцій щодо використання результатів дослідження. Формулювання загальних висновків. Розробка плану дослідження (на довільну тему з фізичної терапії та ерготерапії або на тему випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра)). Розробка програм дослідження (анкети, бесіди, ігри та ін.)		
6. Порядок оформлення науково-дослідницької роботи: оформлення титульної сторінки, змісту, переліку умовних позначень, символів, скорочень і термінів (за необхідності), вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків (за необхідності). Приклад оформлення та написання фрагмента випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра).	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	8
7. Захист результатів наукового дослідження: планування стратегії захисту роботи, підготовка тексту виступу та презентації, репетиція виступу та публічний захист науково-дослідницької роботи. Відпрацювання навичок усної наукової доповіді.	Експрес-контроль. Наукова доповідь на самостійно визначену тему.	8
8. Специфіка викладу наукового тексту в формі тез, статей. Виступ на науково-практичних конференціях і семінарах. Види доповідей (пленарна, секційна, стендова). Розробка анотації на статтю з фахового журналу (на вибір студента). Відпрацювання навичок усної наукової доповіді.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	8
9. Обговорювання рефератів та презентацій з самостійно визначеного питання теми.	Реферат, доповіді та презентації на задану тему.	10

10. Історія розвитку та формування клінічного мислення у медицині. Предмет і мета доказової медицини. Основні причини появи доказової медицини. Значення доказової медицини для клінічної практики. Принципи доказової медицини.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	6
11. Рейтингова система оцінки та рівні доказовості клінічних досліджень.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	6
12. Основні стандарти клінічних досліджень. Рандомізація. Основи проведення засліпленого експерименту.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	8
13. Оцінка результатів дослідження, їх інтерпретація та практичне застосування. Обговорювання прикладів планування клінічних досліджень.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	8
Всього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. – К.: Вид. дім «Слово», 2003. – 240 с.
2. Лудченко А.А., Лудченко Я.А., Примак Т.А. Основы научных исследований: Учеб. пособие / Под ред. А.А. Лудченко. - 2-е изд., стер. — К.: О-во "Знания", КОО, 2001. — 113 с.
3. Філіппенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспекти лекцій: Посібник. – К. : Академвидав, 2005. – 208 с.
4. Колесников О.В. Основи наукових досліджень / О.В.Колесников. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.
5. Організація та методика науково-дослідницької діяльності / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко - К. : Знання , 2006 .- 307 с .
6. Основи методології та організації наукових досліджень / А. Є. Конверський (ред.). – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
7. Капилевич Л. В. Научные исследования в физической культуре: учеб. пособие. – Томск : Томский государственный университет, 2013. – 184 с.
8. Методология научных исследований : терминолог. слов. /Е. А. Подольская ; Нар. укр. акад., [каф. философии и гуманитар. дисциплин]. – Харьков : Изд-во НУА, 2016. – 124 с.
9. Пастухова, И. П. Основы учебно-исследовательской деятельности студентов / И. П. Пастухова, Н. В. Тарасова. – М.: Академия, 2010. – 159 с.
10. ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» – Введ. 22.06.15. – К.: ДП «УкрНДНЦ, 2016. – 31 с.
11. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах: методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузева, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй; Науковотехнічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. – Київ : УБА, 2016. – Електрон. вид. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – 117 с. ISBN 978-966-97569-2-3.
https://refman.onaft.edu.ua/plus/Mizhnar_styli_posylannya.pdf
12. Основы доказательной медицины. Учебное пособие для системы после вузовского и дополнительного профессионального образования врачей / Под общей редакцией академика РАМН, профессора Р.Г. Оганова.– М.: Силиция-Полиграф, 2010. – 136 с.
13. Гринхальх Т. Основы доказательной медицины / Триша Гринхальх; [пер. с англ. под ред. И.Н. Денисова, К.И. Сайткулова]. — 3-е изд. — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. — 288 с.

14. Медицина, основанная на доказательствах: пер.с англ./ Ш.Е. Страус, В.С. Ричардсон, П. Глацейбо, Р. Б. Хэйнс; Ред. пер. В.В. Власов, К.И. Сайткулов. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. - 320 с.: ил
15. Хенеган К. Доказательная медицина: пер. с англ./ К. Хенеган, Д. Баденоч; Ред. пер. В.И. Петров. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2011. - 144с.: ил
16. Москаленко В.Ф. Методологія доказової медицини: [підручник] / В.Ф. Москаленко, І.Є. Булах, О.Г. Пузанова. — К.: ВСВ «Медицина», 2014. — 200 с.
17. Филиппенко Н. Г., Поветкин С. В. Методические основы проведения клинических исследований и статистической обработки полученных данных: методические рекомендации для аспирантов и соискателей медицинских вузов. Курск : Изд-во КГМУ, 2010. 26 с.

Додаткова література:

1. Методы и средства научных исследований: учеб. пособие / Ю.Н. Колмогоров [и др.]. — Екатеринбург : Изд-во Урал.ун-та, 2017. - 152 с.
2. Рузавин Г.И. Методология научного исследования: Учеб.пособие для вузов.-М.:Юнити-Дана,2005.-286с.
3. Пономарев, А.Б. Методология научных исследований: учеб. пособие / А.Б. Пономарев, Э.А. Пикулева. – Пермь: Изд-во Перм. нац. исслед. политехн. ун-та, 2014. – 186 с.
4. Пещеров Г. И., Слоботчиков О.Н. Методология научного исследования: Учебное пособие . — М.: Институт мировых цивилизаций, 2017. - 312 с.
5. Шиян Б.М., Вацеба О.М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті. – Тернопіль. 2008. – 275 с.
6. Поппер К. Логика научного исследования [Текст]/К. Поппер ; пер. сангл. под общ. ред. В. Н.Садовского.-М.:Республика, 2004.-447 с.
7. Мелков Ю. А. Объективность и объектность в научном познании // Евразийский Союз Ученых : Ежемесячный научный журнал. – 2014. –№ 4(12). – С. 40–44. –<https://issuu.com/euroasiascience/docs/p12/40>.
8. Мелков Ю. А. Факт в постнеклассической науке. – К.: ПАРАПАН, 2004. – 224 с.
9. Mielkov Iu. The Hierarchy of Values in the Contemporary Science // Review of European Studies. – 2016. – Vol. 8, No. 2. – P. 149–158 (doi:10.5539/res.v8n2p149).
10. Етичні комітети. Становлення, структура, функції / Під ред. В.Л. Кулініченка, С.В. Вековшиніної. — К., 2002. — С. 23-46.
11. Кундієв Ю.І. Біоетика в Україні: стан та перспективи // Мат-ли II нац. конгр. з біоетики. — К., 2004. — С. 25-28.
12. Малишева Е.А. Основные принципы этической оценки исследований на людях // Качественная клин. практ. — 2001. — № 1. — С. 21-30.

13. Мальцев В.И., Ефимцева Т.К., Белоусов Д.Ю. Этические принципы проведения клинических исследований // Укр. мед. часопис. — 2001. — № 5 (25). — С. 66-80.
14. Евдокимов В.И. Подготовка медицинской научной работы: методическое пособие. — М.: Спецлит, 2008. — 221 с.
15. Шкалы, тесты, и опросники в медицинской реабилитации: Руководство для врачей и научных работников / Под ред. А.Н. Беловой, О.Н. Шепетовой. — М: Антидор, 2002. — 440 с.
16. Медицина, основанная на доказательствах [Электронный ресурс] : учебное пособие / Петров В.И., Недогода С.В. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2012. <http://www.studmedlib.ru/book/ISBN9785970423219.html>
17. Р. Флетчер, С. Флетчер, Э. Вагнер Клиническая эпидемиология. Основы доказательной медицины./ Пер. с англ. — М.: Медиа сфера, 1998. — 352 с., илл.
18. Доказательная медицина. Научно-обоснованная медицинская практика: Монография / Г.П. Котельников, А.С. Шпигель. — Самара; СамГМУ, 2000. — с. 116.
19. Бойчук, Т.В. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації (навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів) / Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський, Л. Войчишин. — Л.:ЗУКЦ, 2010. — 240 с.
20. Принципы клинической практики, основанной на доказанном / Под ред. Г. Гайятта и Д. Ренни. - М.: Медиа Сфера, 2003.
21. Сухинин Д.А. Оценка степени достоверности данных клинических исследований // Укр. мед. часопис. — 2003. — № 1 (33) — С. 6-8.
22. Юрьев К.Л., Логановский К.М. Доказательная медицина. Кокрановское сотрудничество // Укр. мед. часопис. — 2000. — № 6 (20) — С. 6-15.
23. Evidence-based medicine. A new approach to teaching the practice of medicine/ Evidence Based Medicine Working Group // JAMA. 1992. Vol. 268, N 17. P. 2420–2425.
24. Edwards I, Jones M, Carr J, Braunack Mayer A, Jensen GM. Clinical reasoning strategies in physical therapy. Physical therapy. 2004 Apr 1;84(4):312 30.
25. Lauersen JB, Bertelsen DM, Andersen LB. The effectiveness of exercise interventions to prevent sports injuries: a systematic review and meta-analysis of randomised controlled trials. Br J Sports Med 2014; 48: 871–877. doi:10.1136/bjsports-2013-092538
26. Flick U. An Introduction to qualitative research. 4th ed. London : SAGE Publications, 2009. 528 p.
27. Hulley S. B., Cummings S. R., Browner W. S., Grady D. G., Newman T. B. Designing clinical research. 4rd ed. Philadelphia : LWW, 2013. 378 p.
28. Statistics Applied to Clinical Trials / Cleopas T. J. [et al.]. 4th ed. Springer, 2009. 559 p.
29. Strauss, Sharon E., Richarson , W., Glasziou , Paul, et al. Evidence based medicine: How to practice and teach EBM. 3rd ed. London: Elsevier; 2005.
30. Sackett, David; Richarson, W.; Rosenberg, William, et al. Evidence based medicine: How to practice and teach EBM. 1st ed. London: Elsevier; 1997

31. Richard Hayward Why the culture of medicine has to change BMJ, 2007, Volume 335, p. 775-778.

Електронні ресурси:

<http://www.nbuu.gov.ua/>

<https://www.nlm.nih.gov/>

<http://www.pubmed.com>

<https://www.pedro.org.au/>

<http://www.cochranelibrary.com/>

<http://www.update-software.com/abstracts/mainindex.htm>

<http://www.update-software.com/abstracts/crgindex.htm>

<http://nhscrd.york.ac.uk>

<http://www.clinicalevidence.com>

<http://www.nice.org.uk>

<http://physrehab.org.ua/uk/home/>